

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН МЕДИЦИНА АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Асқазанды жуу алгоритмі	044-49/11

**Тәжірибелік дағдылар орталығында клиникалық дағдыларды оқыту
бойынша асқазанды жуу алгоритмін қолдануымен әдістемелік
ұсыныстар**

Мамандық: «Жалпы медицина»

Курс: 4

Кафедра: Жұқпалы аурулар және дерматовенерология

Құрастырғандар: кафедра ассистенттері Алиев Д.С., Әуезханов С.П.,
Садыхова Д.К., Жораханова Б.Ә.

Шымкент 2022

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Асқазанды жуу алгоритмі		044-49/11

Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасының мәжілісінде
қарастырылған

Хаттама №4 «30» 11 2022 ж.

Кафедра меңгерушісі: м.ғ.к., профессор Абуова Г.Н. Абуова

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH-KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Асқазанды жуу алгоритмі	044-49/11

1. Клиникалық дағдының атауы: Асқазан жуу алгоритмі.

2. Оқытудың мақсаты:

Асқазанды жуу техникасының дағдыларын игеру.

3. Манекенде дағдыларды алдын-ала үйретуге және көрсетуге кететін уақыт : 10 мин.

4. Дағдыны өз бетінше игеруге кететін уақыт: 15 мин.

5. Клиникалық дағдыларды игеру үшін қажетті теориялық білім:

1. Тағамдық уланулардың этиологиясы, патогенезі, эпидемиологиясы.
2. Тағамдық уланудың клиникалық классификациясы.
3. Тағамдық уланудың клиникалық диагностикасының критерийлері, дифференциалды диагностикасы.
4. Тағамдық улану кезіндегі гиповолемиялық шоктың клиникалық-зертханалық критерийлері.
5. Тағамдық уланудың әртүрлі клиникалық формаларының этиотропты және патогенетикалық терапиясының принциптері.
6. Тағамдық уланудың асқынулары.

6. Тренажерлар, манекендер, модельдер, көрнекі құралдар тізімі:

1. Тренажер Руслан.
2. Асқазанды жуу техникасы туралы бейнеролик.

7. Медициналық бұйымдар мен жабдықтардың тізбесі:

1. Резеңке қолғаптар (бір рет қолданылатын қолғаптар, латекс).
2. Маска, стерильді маска.
3. Бикс, пинцет, қысқыш.
4. Жағындысы бар стерильді пробиркалар, стенд.
5. Арнайы ыдыстар, воронкасы бар зонд, 2-фартук.
6. Асқазанды шаю үшін кемінде 10 литр су.

8. Дағдыны орындау алгоритмі:

№	Кезендер:	Орынд алды	Орынд алмады	Еске рту
1	Қолды жылы сумен жуып, спиртпен өңдеп, бір реттік резинкелі қолғапты киді.			

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН МЕДИСІНА АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Асқазанды жуу алгоритмі		044-49/11

	<p>Асқазанды жуу үшін науқастың арқасын тік қойып, басын алдына еңкейтіп, фартук кигізді. Аяғының арасына шелек немесе шара қою үшін тізелерін ашып отырды. Жылы суды дайындап алды (30-36°C).</p>			
2	<p>Жұтынатын зондтың ұзындығын анықтау құлақ сырғалығынан ерінге дейін өлшеп, ары қарай іштің үстімен зондтың жоғары тесігі тесінің қылыш тәрізді өсіндісінде болуы тиіс. Науқас аузын кең ашып, мұрнымен терең дем алады және тілдің үстінен зондты енгізеді. Воронканы науқастың тізе деңгейінде ұстап, асқазанға ауа кірмес үшін шамалы алға қарай иеді.</p>			
3	<p>Воронкаға дайындалған ерітіндіні құйып, науқастың ауыз деңгейінде жоғары көтереді. Воронканы сұйықтық шығып үлгермегенше тізе деңгейіне түсіреді және ол асқазан сұйықтығы толғанша күтеді.</p>			
4	<p>Осылайша воронкадан сұйықтық ағып болған соң, оны қайтадан ерітіндімен толтырамыз. Процедураны таза су шыққанша жасайды. Бұл үшін 8-10 литр су керек. Егерде жуған сұйықтықта қан талшықтары байқалса, процедураны тез арада тоқтату қажет.</p>			
5	<p>Пробиркаға алғашқы және соңғы жұғынды көлемінен порция алынып, талдауға жіберіледі. Асқазанды жуып болған соң, абайлап зонд шығарылады. Науқастың аузын шайып, таза салфеткамен аузын сүртеді. Қолданған медициналық заттар дезинфектантпен өңделіп, қолдарын ағынды сумен жуып, резенке қолғаптарын шешеді.</p>			

9. Тапсырма:

1. Асқазан жууға көрсеткіштерді анықтау.
2. Асқазан жуу алгоритмін меңгеру.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН МЕДИЦИНА АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы	044-49/11
Асқазанды жуу алгоритмі	

10.Сабак такырыбы бойынша өзін-өзі бағалауға арналған материалдар:

1. Асқазанды жуу процедурасына көрсеткіштер:

- A. қызару
- B. сарғаю
- C. сусыздандыру
- D. тамақтан улану
- E. бозару

2. Асқазанды жууға қарсы көрсеткіштер:

- A. жаралар, ісіктер, асқазан-ішек жолдарының қан кетуі, бронх демікпесі
- B. операцияға дайындық
- C. спастикалық іш қату
- D. қатты терлеу
- E. зәр шығару жолдарының инфекциясы

3. Асқазанды жууға арналған судың температурасы, ° C:

- A. 30-36
- B. 20-22
- C. 38-40
- D. 10-15
- E. 15-25

4. Жуу суларында қан пайда болған кезде:

- A. жууды жалғастыру
- B. эпигастрий аймағына жылыту жастықшасын қою
- C. эпигастрий аймағына мұз көпіршігін салу
- D. процедураны тоқтату
- E. жуу суларынан қанды алып тастаңыз

5. Тамақтан улану кезінде асқазанды жуу үшін қандай зонд қолданылады:

- A. эндоскопиялық
- B. қалың
- C. жіңішке
- D. парентеральды
- E. дуоденальды

6. Ауырлығы орташа тағамдық улану ауруы бар науқасқа көмек көрсетудегі бірінші кезектегі шаралар болып табылады:

- A. антибактериалды терапия
- B. жүрек-қан тамырларын емдеу

- C. асқазанды шаю
- D. реополиглокин т/і
- E. 0,9% NaCl ерітіндісі

7. Науқас 22 жаста, асханада ет котлеттерін жегеннен кейін 40 минуттан соң жедел ауырды. Өлсіздік, бас айналу, суық тер, эпигастрий аймағындағы қатты ауырсыну, өтпен көп реттік құсу, сұйық нәжіс, дене температурасы 37,5°C пайда болды. Сауықтыру орталығында асқазаны жуылды. Диспепсиялық бұзылыстар тоқтаған. Диагнозды көрсетіңіз:

- A. ботулизм
- B. тырысқак
- C. ротавирусты гастроэнтерит
- D. дизентерия
- E. тағамдық токсикоинфекция

8. Тамақтан қатты улану және вирустық диарея кезінде?

- A. сусызданудың дамуы мүмкін
- B. 7 күнге дейін немесе одан да көп белсенділікпен жоғары қызба болуы мүмкін
- C. іштің төменгі бөлігіндегі ауырсыну тұрақты
- D. ректальді түкірік нәжісі тәрізді
- E. нәжісте шырыш пен қанның қоспасы пайда болады

9. Тамақтан уланудың инкубациялық кезеңі:

- A. 3 айға дейін
- B. 7-14 күн
- C. 5-7 күн
- D. 2-6 сағаттан 24 сағатқа дейін
- E. 5 күннен артық

10. Тамақтан улану кезіндегі нәжіс:

- A. «ет жуыңдысы» түріндегі
- B. «ректальді түкірік» түрінде
- C. «танқурай желе» ретінде
- D. «күріш суы» түрінде
- E. «батпакты балшық» түріндегі

11. Дағдыны орындауды бағалау критерийлері:

№	Орындалуы	Бағалау критерийі
1	Орындалды	Барлық қадамдар дұрыс ретімен орындалғанда есептелінеді.
2	Жартылай орындалды	Орындау барысында кемінде 3 қадам аздаған қателіктермен орындалғанда есептелінеді.
3	Орындалмады	Орындау барысында 3 қадамнан артық қателіктер жібергенде саналады.

12. Әдебиеттер:

Негізгі:

1. Абуова, Г. Н. Жұқпалы аурулар бойынша дәрістер жинағы: оқу құралы / Г. Н. Абуова. - Шымкент : ОҚМФА, 2017
2. Руководство к практическим занятиям по инфекционным болезням для студентов медицинских вузов. Е. С. Белозеров, Ю. В. Лобзин, Е. И. Архипова, Издательство СпецЛит, 2017 г.; 576 с.
3. Национальное руководство по инфекционным болезням +CD. Под ред. Юшука Н.Д., Венгерова Ю.Я., 2009.

Қосымша:

1. Диагностика типичного случая инфекционной болезни (стандартизованный пациент). Учебное пособие. Н.Д.Юшук, Е.В.Волчкова. Издательство Гэотар-Медиа, 2017 г.; 454 с.
2. Дифференциальная диагностика инфекционных болезней. Руководство для врачей. В. А. Казанцев, А. П. Казанцев; Издательство; Медицинское Информационное Агентство (МИА), 2013 г. 496 с.
3. Справочник семейного врача. Инфекционные болезни. Захаренко С.М., Финогеев Ю.П. Издательство Диля, 2014 г.; 528 с.
4. Инфекционные болезни. Учебник. Н. Д. Юшук, Г. Н. Кареткина, Л. И. Мельникова; Издательство Гэотар-Медиа, 2015 г.; 512 с.
5. Пищевые токсикоинфекции. Пищевые отравления. Н. Д. Юшук; Издательство, Гэотар-Медиа, 2017 г.; 160 с.
6. Острые кишечные инфекции у детей. А. В. Горелов; Издательство Гэотар-Медиа, 2016 г.; 144 с.
7. Атлас инфекционных болезней; Владислав Иванович Лучшев; Сергей Николаевич Жаров, Владимир Владимирович Никифоров, Издательство Гэотар-Медиа, 2014 г.; 224 с.

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Асқазанды жуу алгоритмі		044-49/11

Бағалау материалына дұрыс жауап үлгілері:

- 1-D
- 2-A
- 3-A
- 4-D
- 5-B
- 6-C
- 7-E
- 8-A
- 9-D
- 10-A